

στούνε... και την κοιλιά ν' άγκομαχάη σέ άσφα-
λαχτούς ξαμιάτωτη θά την κυουλώ, και θά τή
σέρπω ξέγδαρη στά ζυμητά κατρώνια!.. Και τά
κρυφά... ώ, σχώρα με, νά μή τό ξεχειλήσω, μέγα
θί μου, σχώρα με!»

Σ' ένα θαμπό καθρεφτάκι πλησιάζει τó κεφάλι
της και κοιτάζει τήν όμορφιά της. Η Ρουμπίνα
κρυφωτηρώντας τη μέσα από τις καλαμωτές λυώνει
άπό ζήλεια, βλέποντάς τη γυμνή νά σαλεύη τή γιο-
μάττη κοιλιά, στεφανωτή και κοκκίλικα στή για-
λάδα τά μαρμαρωτά σαν τούς καρπούς τής άχλα-
διά τά βυζιά της, πού έτοιμες βόγες κρέμονται
προσμένοντας τά χείλια του νειού πού λαχταρίζει
τά μπράτσα πού άνεδοκατεβαίνουν στρογγυλά, τά
σακιστά λαϊμά όπου λαγκεύουνε τά λαγώνια πού
λυγώνονται κινούμενα και τά μεριά πού τρέμουνε
γερά σφιχτά στή δέση τους.

Η Ρουμπίνα: «Άλλοίμονο σέ μένα! Μιά μάνα
δέ μάς γέννησε; Ποιά μοίρα έμένα έμοίρανε τó κάλλι-
σου νά δώση άπλοχεριές;..»

Η Βγενούλα: — άκούγοντας έτοιμα τά λόγια
νύνεται γλήγορα και τραβιέται κατά τó βάθος τής
καλύδας. Η Ρουμπίνα από μάνητα τραβάει και
ξεσπάζει τά στερεμένα της στήθια. — Η Βγενούλα:
— από μέσαθε, κιντά στις καλαμωτές τώρα. — «Τό
ξέρεις και τó μολογάς;.. Όσούσο, άδερφή, χόχλαζε
ó πόνος μέσα μου για χάρη σου, και ή παιδογόνα
στά κρυφά γκαστρίκι... γυμνώθηκα νά ιδώ τις χα-
ρκιές και τά σημάδια πού προμηνάνε...»

Η Ρουμπίνα: — κλαίνοντας από τις χαραμά-
δες τής καλαμωτής. — «Όσο και νά τυραγνηστής
δέ γνοιάζομαι... μονάχα δερνοκόθουμαι τó πώς θά
σκεπαστή... στον πισωνήλιο πάγαινε νά μήν άκώ
τά λόγια...»

Η Βγενούλα: «Μήνυσε λόγο στα στερνά πώς
γέννα καρτερείς... νά μαθεφτή στή ρούγα... κι' άπέ
ó λόγος σκέπεται...»

Η Ρουμπίνα: «Ω νάνοιγε ή γή και νά με φά!
Νά περτε άστροπελέκι νά μάς έκάψη και τούς
τρεις... Κι' ά δέ γενιέται σερνιό... κι' ά δέ φυ-
χόση ή δόξα σου νά φέρη τó βλαστάρι... Έτσι ά
δέ τó καλομελετώ, χαρά νά μήν ιδούσι τά μάτια
μου, πού τ'άκαψες, Βγενούλα, με τή γερανόπετρα
και πυκροχύνουν δάκρυ...»

Η Βγενούλα: «Τά σπλάχνα μου θά στίσω νά
τά μοιράσω στα γεράκια... στον έγκρεμό θά κυουλι-
στώ...»

Η Ρουμπίνα: «Μάνα ήθελες για νά γενήσ μ' άν-
τρός δικού μου άμάχη;.. Θά τιμωριέσαι και θά φτής
τό αίμα και στον πόνο σου ή ψυχή μου νά δακρυ-
λογάη... Και σύ δέν πόνεσες τó κά για νά με πα-
ραρήξη;..»

Η Βγενούλα: «Τό καμα για τή δόξα σου...
Πάλε δικό σου είναι... δέξου το και δοξάσου το...
καμάρι σου νά γένη...»

Ο Δικαίος: — Χτυπάει τή θύρα — «Άνοιξε,
Ρουμπίνα, και μετάνιωσα δέ διάνα στο κνηγί» —
μπαίνει χαρούμενος και γελαστός. — «Τ' άποσπερού
θέλω ή γωνιά νά με δεχτή με χόβολη, και ή γυναι-
κούλα μου μ' άγάπη... Μή μ' άποπέρνεις... κοίτα
δώ...» — ή Ρουμπίνα πασπατεύει ν' άνάψη τó λυ-
χνάρι, και δέν τόν κοιτάζει. — «σου κρούω τόν Πύργο
τάχα, για δώσε άκρουμασιό, Κυρά...» — τώρα σιγώ-
τερα — «μέσα είναι; στην Καλύδα; μίλα ντέ!»

Η Ρουμπίνα: «Ναι, μέσα».

Ο Δικαίος: — άγγίζοντας τη περιπαιχτικά στο
κεφάλι — «Για νά σε είπω, τις πήτες θά φάμε άπο-
σπερού; Έτσι μου φάνη τάχα έτσι και τότες για
θυμού... σακροφάλωσα στον τοίχο, κ' ήρθα στο σπι-
τικό σας... είσατε δυό και άρφανά... Σ' άγάπουνα,

μά τó μάτι μου λάγκευε στή Βγενούλα... Ποιός τόλ-
πιζε νά ούριμαστή, νά δέση τέτοια δά... και τώρα» —
τήν άγκαλιάζει καλοπιαστικά — «έσύ σά θές, σά μ'
άγαπάς... πέστο δικό σου...» — τή φιλεί κείνη πι-
κροχαιμογελαί και δακρύζει: — «Δέ φταίω, γυναίκα...
τόκαμα για πινομή... είπα, δυό χωράφια... θά φυ-
χόσω στο ένα... για πές το άδικα τόκαμα μαθής;...
Τό κακαρώνει και ή Βγενούλα... και δοξομάνα ά θά
γενή... τó σερνικό θά δώση... και στο χαρίζει κιόλα-
σε... νά τί άλλο θές ή δόλια... ναι στο χαρίζει για
καταδικό σου νά τó είπής και νάνε... για ιδές καλο-
πιαστική γυναίκα πού είναι... Έλα, γυναίκα, δέξου
το...»

Η Ρουμπίνα: «Τί νά δεχτώ; Άπό τά τώρα
προλογάς και τó χαρίζεις κιόλας;... Τι μου μελλε!
Κι' άν είναι τάχα θηλυκό; Ποιός θά τó πετροχω-
νιάση;... Ω, δόλιε και κριματερέ πού έμαύρισε ή
φυχή σου στο κρήμα!... Όχι τó τέτοιο δά δέ γί-
νεται... άν είναι κι' άπατός σου τó θές νά γείνη...»

Ο Δικαίος: «Δέ γίνεται; γιατί, κυρά κι' ά-
φέντρα; για άγροίκια, θηλυκογενιά» — τής άνοίγει τόν
κόρφο κείνη τρέμοντας στέκει άκούνητη — «για ιδές
πεισιά πού άργάστηκαν για νά βυζάξουν γόνο!
Στέρφα κι' άθροχα σύννεφα όπου στή γής δέ φέρουν
ποτέ δροσιά, νά θρέφουνε τά καρπερά χωράφια» —
ύστερα πειράζοντας και περιγελώντας τη — «για τί
νάζε τα στή νυχτιά φλασκοτσάμπουνα καλύτερα
δέν είδα! Μωρέ γενιά!...» — τής χτυπάει τά στή-
θια και τήν άμπώγει πέρα.

..... Μεσάνυχτα στο παράσπιτο άκούγονται
άγγομαχητά τής Βγενούλας καταμόναχη παλεύει
σε λίγο άγροικιέται φωνή μικρού παιδιού: — Ο Δι-
καίος — από τρόμο πιασμένος — «Πήγαινε σου λέν,
Ρουμπίνα! για τó θεό πήγαινε νά τή βοηθήσης και
σχώρα τη... δέν έφταιζεν ή δόλια».

Η Ρουμπίνα: — ζωφρενιασμένη — «Άσε με,
μιανέ!... Τά χάρδια σου, τά καλοπιασμάτα σου φύλα
τα για τόν τάφο!... φτάνει ó πόνος μου πάγαινε σύ
στο πανηγύρι του χαιου...»

Ο Δικαίος: «Ρουμπίνα, θά χαθούμε... στο πε-
ρικαλώ... θυμήσου με και γλύτωσε... θά σφαώ σφα-
ζοντάς σας ούλους, Ρουμπίνα!»

Η Ρουμπίνα γλυστράει μέσα στο σκοτάδι γυ-
μνή φτάνει στο παράσπιτο και μπαίνοντας μέσα
ψαχουλεύτά και οδηγούμενη από τή φωνή του παι-
διού τó ζυγώνει. Η Βγενούλα δέν άκούγεται πύφτει
σε βαθύ ύπνο. Η Ρουμπίνα ψάχνει, ξεπατάει νά
ιδή τί είναι τó παιδί. Άπέ διπλώνοντας το στις φα-
σκιές πού ή Βγενούλα κάτεχε χοντρές και τριχάτες,
τό σφίγγει, τó παρασφίγγει ως τó λαϊμό, και άκού-
γεται πού λέει χαιδευτά — «Ένοια σου τó παιδάκι
μου, γλυκά νά σε κιουμήσω. Κοιμήσου και παράγ-
γειλα παπούτσια στον τσαγκάρη... νά σου τά φτιάση
δλόχρυσά... κι' όλο μαργαριτάρι...» — Τό παιδί δέν
άκούγεται τώρα.

Η Βγενούλα: — σαν από τόν τάφο — «Πές μου
τε τί είναι;

Η Ρουμπίνα — μνή άκούγοντας ξακολουθάει νά
λέη — «Όιμέ τά κοκκαλάκια σου δέν τρίζουνε γιατ'
είνε μαλακούλια... και τά γεράκια σου δέ σπαρτα-
ρίζουνε γιατ' είναι άπ' άγγελούδια... μονάχα άκούω
τήν καρδούλα σου... νά τώρα πεταρίζει σαν τó που-
λάκι... νά τώρα σαν λάγκευε ματιού σπαρτάρισε...
ή καρδούλα σου, πουλάκι μου, πού πάει;... νά τώρα
σώπασε... για στάσου νάκρουμασιώ μέσα στο στη-
θάκι σου... ναι σώπασε τó ψίχουλο ή καρδούλα σου...»
— ύστερα γελάει, όλο γελάει.

Η Βγενούλα: «Πές μου τε άν είσατε χρι-
στιανοί τ' είναι;... γιατί θά σβύσω! φέρτε μου τó
παιδί νά ιδώ νά τó μαρφορλήσω...»

Η Ρουμπίνα: — πάντα με τήν ίδια φωνή και
πότε-πότε γελώντας τριμαχτικά μέσα στο σκοτάδι
και κρατώντας περιφασκιωμένο τó παιδί — «Σύχασε
σύ... σώπασε σύ... καρδούλα μου... σώπασε σύ που.
λάκι μου... νά σώπασε... δέν πεταρίζει πλέο... Τ'
άκους, Βγενούλα, δέν πεταρίζει πλέο...»

Η Βγενούλα: «Τί λές; ποιά δέν πεταρίζει;
Άλλοίμονο! φέρτε μου τó παιδί μου... νά ιδώ τó
τ' είναι... Ζουρλαθήκατε;... Δικαίε! Δικαίε! πού
είσαι;... Τό θέλω! πίστε μου γλήγορα!...»

Ο Δικαίος έρχεται λαχνακίζοντας, τρέμοντας:
«Ρουμπίνα, πές... γιατί άργαίς... μήνα είναι...
πές το...»

Η Ρουμπίνα: «Δέ σάς τó είπα, μιανό, πώς
θηλυκό γεννήθηκε... και σώπασε ή καρδούλα του...
και βούλιαξε στον πάτο στα νερά τó ψαράκι... δέ
λαχταρίζει πλέο...»

Ο Δικαίος: «Ζουρλαθήκες κιόλο λές άρατα
και τά ρήματα; Μωρέ ψυχή δέν έχει; Πού είσαι
και τó τριγυρνάς μέσ στο σκοτάδι... φέρ' το δώ...
άναψε φώς νά ιδώ...» Η Βγενούλα: «Όμιμένα,
ή δόλια τί νά είπω, και ξαφνικό πού γύρευα!» —
Δέρνει τó κεφάλι της και κλαίει.

Η Ρουμπίνα — πηγαινόντας στή Βγενούλα, πού
κοίτεται στο στρώμα, τó φασκιωμένο παιδί — «Νά το
και βυζάξέ το, γιατί πεινάει τó άμωρο... Τό φά-
σκισσα τί κρύωνε ή καρδούλα του κ' έτρεψε... σώ-
πασε τώρα... δέν πεταρίζει πλέο... πάρτο... πάρτο
νά τó βυζάξης...»

Η Βγενούλα: «Όμιμένα, κείνο κρύωσε τó κεφα-
λάκι του... κείνο δέ βγάνει άχνα... Ρουμπίνα! τί
του καμες; λύσ' το γιατί νεκρώθη... Ρουμπίνα! Πού
είσαι... πέθανε;... τó πνιξες, πικατάρατη... τί σου
μελλε, δόλια ψυχούλα!..»

Πέφτει στο κεφάλι του παιδιού, άγγίζει τά χεί-
λια της και τó φιλεί. Η Ρουμπίνα ξεμαλλιάζεται
στην άκρη και μοιρολογάει άπισστα [κι' άπόχαστα
λόγια. Ο Δικαίος φέρνει κι' άνάθει δαδί φωτίζεται
ή Βγενούλα λιγοθυμισμένη, τó παιδί άψυχο στή με-
ριά της, και ή Ρουμπίνα ζωφρενη στην άκρη, προ-
σκυνώντας και μοιρολογώντας.

Ο Δικαίος ζυγώνοντας με τó δαδί τή Ρουμ-
πίνα: «Σκύλλα αίμολάτρα... πές μου το... γιατί
φωτιά θ' άνάψω νά σε καψαλοκάψω... Τ' είναι;...»

Η Ρουμπίνα: «Νά... τ' είναι ή καρδούλα του...
δέν τρέμει... πεταρίζει... νά τώρα σώπασε...»

Ο Δικαίος βλέποντάς τη σε τέτοια κατάσταση
πισωδρομάει. Η Βγενούλα συνεφέρνεται. Ο Δι-
καίος έρχεται με τó δαδί και δίνοντας το νά φωτάη
τής Βγενούλας, κείνος άρχίζει νά ξεδιπλώνη τó φα-
σκιωμένο παιδί, πού φαίνεται ζάρνου γυμνό, νεκρό
κάτου από τó φώς του δαδιού.

Ο Δικαίος και ή Βγενούλα: — με μιá φωνή —
«Σερνικό!...»

Η Ρουμπίνα — ξαναλέει ξέψυχα κι' άθέλητα —
«Σερνικό!...»

Έτούτη τή στιγμή φαίνεται ή γίδα στην πόρτα.
Τους κοιτάζει κι' άναχαράζει.

Καρδαμύλη. ΣΠΗΛΙΟΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗΣ

Φιλάνθρωπη Κυρία: «Μά τήν περασμένη βδομάδα
κάποιος μου δηγήθηκε άκριβώς τήν ίδια ιστορία!»

Μπαρμπά-Κούτουκας: «Μπορεί, κυρία. Έβανα, βλέ-
πατε, τó άσυχώρετο λάθος νά μήν άπαγορεύω τήν τυπο-
κλοπή στην ιστορία τής ζωής μου.»

«Κοίταξε δώ!» φώναξε ή ηλικιωμένη κυρία. «Θέλω
νά πάρης πίσω τόν παπαγάλλο τούτο πού μάς πούλησες.
Βρίσκω πώς βλαστημάει πολύ άσχημα.»

«Ναι, κυρία», άποκρίθηκε ó πουλητής, «είναι πολύ
νέο πουλί! θά μάθη νά βλαστημάη καλύτερα, σά γιράση
λιγάκι.»